

SPIS TREŚCI

OD AUTORÓW	6
I. MIANOWNIK	
NOMINATIVE CASE	11
Czytamy zagadki [A1+]	12
Cudowny sen [A2]	13
Bankiet firmowy [A2]	15
Wynalazki i narody [A2+]	17
Jesienna wyprzedaż [A2+/B1]	19
II. DOPEŁNIACZ	
GENETIVE CASE	22
Czytamy zagadki [A1]	23
Nikogo nie ma w biurze [A2]	26
Kawa i ciastko [A2]	28
Na zdrowie, czyli imieniny po polsku [A2+]	30
Sobota Bergerów [A2+/B1]	33
III. CELOWNIK	
DATIVE CASE	35
Czytamy zagadki [A1]	36
Dzień Matki [A1+]	38
Kochanie, daj mi znać [A2]	40
Na działce [A2]	42
Sekrety rodziny Skowronków [B1]	45
IV. BIERNIK	
ACCUSATIVE CASE	48
Czytamy zagadki [A1]	49
Jeden dzień we Wrocławiu [A1+]	51
Dzień jak co dzień [A2]	53
Klara pakuje plecak [A2]	55
Czy to jest przyjaźń, czy to jest kochanie? [B1]	57
V. NARZĘDNIK	
INSTRUMENTAL CASE	59
Czytamy zagadki [A1]	60
Latamy tanimi liniami [A1]	62
Kim być? – Oto jest pytanie! [A1+]	64
Gabinet Pauliny [A2]	66
Nasz grupowy konkurs [A2+]	68

VI. MIEJSCOWNIK		
LOCATIVE CASE		70
Czytamy zagadki [A1]		71
Maurycy w pociągu do Kołobrzegu [A2]		73
Blog o Polsce [A2]		75
O czym marzą Polacy? [A2+]		77
Jak Maurycy został panem Hilarym [B1]		79
VII. WOŁACZ		
VOCATIVE CASE		82
Trudne pytania. Ważne sprawy [B1]		83
Na straganie [B1+]		86
VIII. CZASOWNIKI RUCHU		
VERBS OF MOTION		90
Isao jedzie na festiwal filmowy [A2]		91
Pechowy wyjazd [B1]		93
IX. CZASOWNIKI DOKONANE I NIEDOKONANE		
PERFECTIVE AND IMPERFECTIVE VERBS		96
Kici Kici: sensacja, plotka, komentarz [A2+/B1]		97
Minuta prawdy i noworoczne postanowienia Moniki [B1]		100
X. VARIA		102
Pod Gigantami [B1]		103
Jedziemy w góry! [B1]		105
Śpiewać każdy może [B1]		108
Blog Maurycego – polski design [B1+]		110
Palcem po mapie [B1+]		112

OD AUTORÓW

„Polskie czytanki” to publikacja będąca owocem naszej dwudziestoletniej pracy nauczycielskiej i metodycznej. Nie jest to podręcznik kursowy, a pozycja uzupełniająca zajęcia regularne, prowadzone na poziomach **A1**, **A2** i **B1**.

W dobie metody postkomunikatywnej i eklektycznego podejścia w nauczaniu języków obcych chcielibyśmy powrócić do sprawdzonych i skutecznych technik pracy z tekstem, wspartych współczesnymi technologiami. Publikacja wpisuje się w trend nauczania języka obcego poprzez kulturę oraz kultury poprzez język, dlatego zbiór czytanek umożliwia nie tylko rozwój kompetencji strictly językowych, ale również lingwokulturowych. Poprzez tekst przekazujemy uczącemu się wiedzę dotyczącą wybranych zagadnień ze sfery polskiej obyczajowości, kultury, historii.

CZYM SĄ „POLSKIE CZYTANKI”?

W skład „Polskich czytanek” weszło 40 napisanych specjalnie na potrzeby tej publikacji tekstów, reprezentujących najróżniejsze gatunki: opowiadanie, tekst informacyjny, tekst publicystyczny, dialog, wiersz, zagadkę, sms, wpis na blogu. Wybór tytułów, imion bohaterów, nazwisk występujących w tekstach jest subiektywny i związany z naszym doświadczeniem dydaktycznym. Podczas pracy z uczniami z różnych części świata sprawdziliśmy, które fakty i postacie są dla nich szczególnie interesujące. Znajomość twórczości i osiągnięć wybranych postaci jest, naszym zdaniem, niezbędna do funkcjonowania w polskim środowisku językowym. Czytanki wraz z zadaniami były wielokrotnie testowane na lekcjach indywidualnych, grupowych, jedno- i wielonarodowościowych, słowiańskich i niesłowiańskich. Są owocem naszej wieloletniej pracy w grupach ze słuchaczami dorosłymi, pochodzącymi z całego świata. Szczególnie Kolegium Europejskie w Natolinie z jego 130 studentami z ponad 30 różnych krajów, jak również z wielonarodowościowym zespołem pracowników, okazało się być idealnym środowiskiem dla przetestowania naszej publikacji.

ZAŁOŻENIA AUTORÓW

Podczas tworzenia materiału przyjęliśmy następujące założenia:

1. książka jest skierowana do dorosłych uczących się, będących rodzimymi użytkownikami zarówno języków słowiańskich, jak i niesłowiańskich, którzy opanowali podstawy języka polskiego w zakresie poziomów od **A1+** do **B1**;
2. proponowane techniki pracy na lekcji uwzględniają potrzeby wszystkich typów uczących się: słuchowców, wzrokowców i kinestetyków;
3. materiał jednego rozdziału może być realizowany w ramach jednostek lekcyjnych (60 minut i 90 minut) w zależności od długości materiału, poziomu trudności, liczebności grupy czy też jej pochodzenia (grupy słowiańskie i niesłowiańskie). Niektóre teksty (np. „Zagadki”) zostały zaplanowane jako materiały mające na celu wypełnienie jedynie części lekcji i ich realizacja zajmuje średnio 30 min. Można je potraktować jako materiał powtórkowy lub wprowadzający do nowego tematu. W taki sposób nauczyciel ma możliwość swobodnego adaptowania toku zajęć do specyfiki grupy;
4. chcieliśmy, aby poprzez czytanie i słuchanie interesujących tekstów uczący się powtarzał, utrwał i systematyzował materiał, a nie przyswajał go od podstaw;
5. dzięki „Polskim czytankom” uczący się poznają polską kulturę i obyczajowość;

6. materiał został rozłożony w następujący sposób:

- a) kolejność formalna przypadków języka polskiego: *mianownik, dopełniacz, celownik, biernik, narzędnik, miejscownik, wołacz*;
- b) czasowniki ruchu;
- c) aspekt czasownika;
- d) varia. Teksty zawierające materiał gramatyczny z poziomów **A1, A2, B1**.

JAK KORZYSTAĆ Z „POLSKICH CZYTANEK”?

Niniejsza publikacja oparta jest na zintegrowanym kształceniu sprawności językowych z zastosowaniem różnych technik i środków dydaktycznych, ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie przez uczących się technologii internetowych, nie tylko na lekcji, ale również w ramach przygotowania pracy domowej.

W centrum każdej jednostki lekcyjnej znalazł się tekst czytany i słuchany, koncentrujący się na poszczególnych aspektach gramatyki języka polskiego. Wokół niego zbudowaliśmy wszelkiego rodzaju zadania komunikacyjne z podziałem na trzy fazy: pracę przed tekstem, pracę z tekstem oraz pracę po tekście. Integralnym elementem każdego z materiałów są obrazki i zdjęcia umieszczone obok tytułu. Zalecamy wykorzystanie ich jako rozgrzewki, co pozwoli uczącym się naturalnie wejść w strukturę materiału i przygotuje ich skuteczniej na późniejsze wyzwania leksykalno-gramatyczne. Elementem końcowym jest praca samodzielna uczących się i produkcja własna z wykorzystaniem nowopoznanego materiału leksykalno-gramatycznego. Nieodzownym elementem części zadań jest samodzielne poszukiwanie informacji i ich przetwarzanie na potrzeby komunikacji z innymi osobami. Większość materiałów zamyka zadanie o charakterze twórczym, mające na celu stworzenie własnego tekstu. Zalecamy je do wykorzystania w charakterze pracy domowej. Szczególnie dotyczy to zadań wymagających stworzenia dłuższej wypowiedzi pisemnej.

Mamy nadzieję, że „Polskie czytanki” zmotywują uczących się do nauki języka polskiego, wywołą ich potencjał językowy, intelektualny, poznawczy, emocjonalny i twórczy, co – jesteśmy o tym głęboko przekonani – stanowi dziś o sukcesie dydaktycznym.

ZAKOŃCZENIE

Wpisana do oficjalnego kalendarza polskiej prezydencji w Radzie UE konferencja pt. „Kompetencje językowe podstawą sukcesu zawodowego i społecznego w Europie” zakończyła się oficjalną deklaracją, podpisaną w Warszawie 29 września 2011 roku, w której czytamy, że „Wielojęzyczność jest nie tylko dziedzictwem Europy, ale szansą na tworzenie społeczeństwa otwartego, szanującego różnicowanie kulturowe i gotowego na współpracę”. Ówczesna komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży UE, Androulla Vassiliou, w specjalnym przesłaniu do uczestników konferencji powiedziała: „Jednym z najważniejszych elementów społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy jest nauka języków obcych. (...) Moją osobistą ambicją jest ustanowienie nauki języków obcych jednym z priorytetów przyszłej generacji programów edukacyjnych UE”.

Niniejsza publikacja bez wątpienia wypełnia niszę na europejskim rynku wydawniczym materiałów do nauki języka polskiego jako obcego, umożliwiających poznawanie kraju i kultury Polaków – narodu stanowiącego największą część słowiańskiej populacji UE.

PODZIĘKOWANIA

Chcemy podziękować Władzom Kolegium Europejskiego w Natolinie za stworzenie nam warunków pracy w grupach zróżnicowanych narodowościowo. Wszystkim nauczycielom Działu Języków Kolegium Europejskiego w Natolinie jesteśmy wdzięczni za cenne uwagi. Serdeczne podziękowania kierujemy również w stronę naszych kolegów i koleżanek polonistów. W szczególności dziękujemy Mateuszowi Adamczykowi za pomoc przy testowaniu materiałów na zajęciach. Wyrazy wdzięczności niech zechcą przyjąć recenzenci oraz nasi uczniowie, bez których nie powstałaby ta książka. Szczególne podziękowania należą się studentom promocji Keynes z Kolegium Europejskiego w Natolinie oraz pracownikom tejże uczelni, z którymi mieliśmy przyjemność testować „Polskie czytanki” w roku akademickim 2016/2017.

*Wioletta Gurdak
Wojciech Sosnowski*

FROM AUTHORS

“Polskie czytanki” (“Polish readers”) have been published as a result of our 20 years’ work as language teachers and methodologists. This is not a coursebook but a publication that may be used to complement regular classes at levels **A1**, **A2**, and **B1**.

In times of post-communicative and eclectic approach in language teaching we would like to return to the proven and effective text-based techniques supported by modern technology. The publication fits in with the trend of teaching foreign languages through culture, and culture through language, therefore the collection of readers encourages not only the development of linguistic skills as such but of linguocultural skills as well. Through the text we teach the learner about the issues we have chosen from the sphere of Polish customs, culture, and history.

WHAT ARE “POLSKIE CZYTANKI”?

“Polskie czytanki” consist of 40 texts written specially for this publication and representing a variety of genres: story, informative text, journalistic text, dialogue, poem, riddle, sms, blog entry. The titles, names of characters, and their surnames have been our subjective choice resulting from our teaching experience. While working with students coming from different parts of the world we have observed and checked which facts and personalities are of particular interest to them. We believe that knowing the work and achievements of the chosen personalities is essential in order to live or work in the Polish language environment. The readers together with the exercises have been repeatedly tested in individual and group classes, with groups of students of the same nationality and multinational groups, Slavic, and non-Slavic. They are the fruit of many years of work with groups of adult learners coming from all over the world. In particular, our intensive work at the College of Europe in Natolin with its 130 students from more than 30 different countries, as well as multinational staff team has proved a perfect environment for developing this approach.

AUTHORS’ PRINCIPLES

When creating the book we applied the following principles:

1. the book is aimed at adult learners who are either native speakers of Slavic or non-Slavic languages and who have learnt the basics of the Polish language within A1+ to B1 level;
2. the suggested techniques of work in class consider the needs of all types of learners, i.e. audiles, visualisers, and those who have high bodily-kinesthetic intelligence;
3. one chapter may be covered within a learning unit (60 or 90 minutes), depending on the length of the materials, their level of difficulty, size of a group or its origin (Slavic and non-Slavic groups). Some texts (e.g. “Zagadki” – “Riddles”) are to fill in only a part of the lesson and they will take about 30 minutes to be covered. They may be used as review material or to introduce a new topic. In this way the teacher is free to adapt the course to the specific needs of the group;
4. we wanted the learner to review, consolidate, and systematize the material through reading and listening to the texts that interest him/her, not to learn from scratch;
5. thanks to “Polskie czytanki” learners get to know Polish culture and customs;

6. the content has been arranged as follows:

- a) formal order of cases in the Polish language: nominative, genitive, dative, accusative, instrumental, locative, vocative;
- b) verbs of motion;
- c) verb aspect;
- d) miscellanea. Texts containing grammatical material of levels **A1**, **A2**, and **B1**.

HOW TO USE “POLSKIE CZYTANKI”?

This publication is based on integrated language skills development using various techniques and teaching aids, with particular emphasis on the use of online learning technologies, not only in lessons but also in the process of doing homework.

Each learning unit contains a text which can be read or listened to, and which focuses on particular aspects of Polish grammar. We have created communication tasks of various kinds regarding the text and we have divided them into three stages according to their purpose: work before the text, work with the text, and work after reading the text. An integral part of each lesson are illustrations and pictures next to the title. We propose that they be used as warm-up, which will lead the learners smoothly and naturally into the structure of the material and will more effectively prepare them for the upcoming lexical and grammatical challenges. The final element is self-study and self-production by the learners with the use of the newly covered vocabulary and grammar. Independent search for information and processing it in order to communicate with others are an integral part of some of the tasks. The majority of materials end with a creative exercise which involves generating your own text. We recommend using those as homework, in particular when a task requires creating a longer piece of writing.

We hope that “Polskie czytanki” will encourage learners to study Polish, unlock their linguistic, intellectual, cognitive, emotional, and creative potential, which – we are deeply convinced – is the key to didactic success.

CONCLUSION

The Conference, “Multilingual Competences for Professional and Social Success Europe”, held during the Polish Presidency of the Council of the European Union, resulted in a declaration signed in Warsaw on 29th September, 2011, which says that: “Good knowledge of foreign languages is the key competence providing the social and professional success in a modern world.” The then Commissioner for Education, Culture, Multilingualism, Sport, Media, and Youth, Mrs Androulla Vassiliou in her special message to the participants of the conference said: “We value the learning of foreign languages as a central pillar of education for the knowledge-based society. (...) This is my own, personal ambition that the learning of languages should feature among the highest priorities of the future of the EU educational programmes.”

Undoubtedly, this publication fills the niche in the European publishing market of materials for learning Polish as a foreign language which enable learners to get to know the culture and country of the Poles, a nation making up the largest part of the Slavic population of the EU.

ACKNOWLEDGEMENTS

We would like to thank the authorities of the College of Europe in Natolin for creating conditions for working with groups of different nationalities. We thank all the teachers of the Natolin Language Service for their valuable remarks. Heartfelt thanks go to our colleagues, fellow Polish philologists. In particular, we want to sincerely thank Mateusz Adamczyk for his help in testing the materials in the classroom. Thank You, dear Reviewers, for Your valuable comments, and You, our Students, since without You the book would never have been written. Special thanks should be given to the students of Keynes promotion of the College of Europe in Natolin and the staff of this institution, with whom we had the pleasure of testing “Polskie czytanki” during the academic year 2016/2017.

*Wioletta Gurdak
Wojciech Sosnowski*